

**Programma
Gemeenteraadsverkiezingen
ChristenUnie Skarsterlân**

2010 - 2014

ChristenUnie

Inhoudsopgave

INLEIDING	3
1 ECONOMISCHE ZAKEN, LANDBOUW EN SOCIALE ZAKEN	4
2 INFRASTRUCTUUR	6
3 OPENBARE RUIMTE	8
4 RUIMTELIJKE ORDENING	9
4.1 DUURZAME LEEFOMGEVING.....	9
4.2 RUIMTELIJKE ORDENING EN WONEN.....	9
5 WONEN	12
6 MILIEU	13
7 BESTUUR EN COMMUNICATIE	16
7.1 DIENSTBARE OVERHEID.....	16
7.2 ROL VAN GEMEENTE.....	16
8 WELZIJN	18
9 ONDERWIJS	19
10 CULTUUR	21
11 GEZONDHEID EN MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING	22
12 OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID	24
13 FINANCIËN	26

Inleiding

Christelijk-sociaal: dienstbaar en duurzaam

De ChristenUnie is er voor u! Juist in moeilijke tijden willen wij als christelijk-sociale partij de handen uit de mouwen steken en ons inzetten voor u en voor onze gemeente. Dat doen we vanuit onze persoonlijke betrokkenheid bij onze samenleving en vanuit onze christelijke overtuiging. Daarbij erkent de ChristenUnie Gods heerschappij over het staatkundige leven, dat de overheid door God is gegeven in Zijn dienst staat en dat christenen de verantwoordelijkheid hebben actief te zijn in de samenleving. Zij fundeert haar politieke overtuiging op de Bijbel, het geïnspireerde en gezaghebbende Woord van God, die door de Drie Formulieren van Eenheid wordt nagesproken en die ook voor het staatkundig leven wijsheid bevat.

De ChristenUnie heeft oog voor mensen, hun welbevinden en hun relaties. Niemand leeft voor zichzelf en niemand mag aan zijn eigen lot worden overgelaten. We geloven dat mensen tot bloei komen als ze zich voor elkaar verantwoordelijk voelen en zorg dragen voor elkaar. We zetten ons daarom in om onmenselijke situaties van verslaving, armoede en eenzaamheid tegen te gaan en te voorkomen. De ChristenUnie wil alles doen wat in haar vermogen ligt om mensen tot hun recht te laten komen. Dat kunnen we niet alleen.

Als inwoners van Skarsterlân zijn we geen losse eenheden die met de rug naar elkaar toe staan. We zijn als mensen en samenlevingsverbanden op elkaar aangewezen. Wij willen daarom ruim baan geven aan die gemeenschappen waarin zorg en verantwoordelijkheid opbloeien. Gezinnen, scholen, kerken, bedrijven en organisaties van burgers (sportclubs, verenigingen e.d.) vormen de basis van de samenleving. Daarin wil de ChristenUnie investeren.

Religieuze en culturele verschillen kunnen in de praktijk lastig zijn, maar als we elkaar de ruimte geven en elkaar respecteren, dan kan diversiteit de gemeenschap versterken. Wij willen ons inzetten voor de vrijheid van godsdienst en levensovertuiging en voor het bijzonder onderwijs.

Wij willen ons inzetten voor duurzame economische ontwikkeling. Goede zorg voor de schepping en dus voor mens, natuur, landschap en milieu heeft onze grote aandacht en betrokkenheid.

Het is een belangrijke taak van de gemeente om criminaliteit en overlast tegen te gaan. Met elkaar kunnen we iets doen tegen hufteerigheid op straat en vervuiling van onze leefomgeving.

Echter, de overheid heeft niet alles in de hand. De politiek kan niet alles oplossen. We hebben elkaar nodig. Samen kunnen we iets moois van onze gemeente maken. Wij zullen daar van onze kant alles aan doen, daar kunt u van op aan.

Als christenen in de politiek beseffen we ook dat de bloei van onze gemeente afhangt van de zegen van God. We zien uit naar de komende periode waarin de gemeentelijke herindeling voor de deur staat. De voorkeur van de ChristenUnie gaat uit naar een gemeentelijke herindeling met de gemeenten Gaasterlân-Sleat en Lemsterland. Wij rekenen op uw steun!

1 Economische zaken, landbouw en sociale zaken.

Trends en ontwikkelingen

Bij het schrijven van dit programma zit Nederland in een stevige recessie. Hoe de economische ontwikkelingen in de komende jaren zullen zijn, valt onmogelijk te voorspellen. Naast bedreigingen zoals afnemende bedrijvigheid en toenemende werkloosheid, biedt deze situatie ook kansen om tot een duurzamere economie te komen.

Mede door de toegenomen scholingsgraad van de beroepsbevolking en de stijging van de kosten van arbeid wordt de Nederlandse economie steeds meer een kenniseconomie. Dat leidt tot een verschuiving van industriële bedrijvigheid naar dienstverlening. Dat heeft zijn weerslag op locaties en inrichting van bedrijventerreinen. Op veel bedrijventerreinen heeft parkmanagement zijn intrede gedaan. Vooral met het doel de veiligheid te vergroten.

De detailhandel is grootschaliger geworden. Vaak zijn (oude) bedrijven terreinen niet meer effectief en efficiënt ingericht. In de loop van de jaren is verrommeling ontstaan. Herstructurering kan een beter grondgebruik en daarmee een betere bedrijfsvoering voor de ondernemers opleveren. Ondernemers stellen hoge eisen aan het vestigingsklimaat dat in de gemeente te vinden is. Een belangrijk element daarin is de fysieke en digitale bereikbaarheid van de locatie. Infrastructuur zonder files en de beschikbaarheid van een breedband internetaansluiting zijn belangrijke trekkers van bedrijven geworden. Net als de beschikbaarheid van goed gekwalificeerde beroepsbevolking.

Landbouw blijft in Nederland een economische factor van betekenis. De sector heeft bovendien steeds meer oog voor het belang van duurzaamheid en is ook bereid een bijdrage te leveren aan een kwalitatief goed beheer van het buitengebied.

De visie van de ChristenUnie

Werk is een belangrijk middel om de gaven waarmee God de mens gesierd heeft, te ontplooiën. Bovendien draagt werken bij aan het ontwikkelen van een positief zelfbeeld en is het een goed middel om een inkomen te verwerven waarmee voorzien kan worden in de eigen levensbehoeften en die van anderen.

Concrete uitwerking

Recessie

- Haal investeringen in positieve zaken als onderwijshuisvesting, aanleg van fietspaden, verkeersveiligheid en dergelijke naar voren.
- Roep een overlegplatform in het leven waarin minimaal de gemeente en het bedrijfsleven zitten, maar bij voorkeur ook instellingen als het vmbo, met als doel om de ontwikkelingen in de economie goed in de gaten te houden.

Werkgelegenheid en werkloosheid

- Bevorder het scheppen van werkgelegenheid die past bij de behoeften van de beroepsbevolking. Zo wordt woon-werkverkeer teruggedrongen en het beroep op bijstand verminderd. Gerichtte bedrijfsacquisitie en regionale samenwerking vergemakkelijken dit.
- Laat de gemeente bevorderen dat bedrijven stageplaatsen aanbieden aan hen die moeilijk een plaats kunnen vinden op de arbeidsmarkt en laat de gemeente daarbij zelf het goede voorbeeld geven.
- Zorg dat werk in de prostitutie, gokhallen en coffeeshops niet als passende arbeid beschouwd wordt voor werkzoekenden.
- Beschouw het opvoeden van kleine, nog niet schoolgaande kinderen als passend werk voor alleenstaande ouders met gezinsverantwoordelijkheid. Stimuleer in die situaties verdere scholing en het aanvaarden van een deeltijdbaan.
- Voer de Wet werk en bijstand ruimhartig uit, zowel wat het inkomens- als het werkdeel betreft.
- Samenwerking door de gemeente Skarsterlân met bedrijven zoals Empatec en de Wurkjouwer is van essentieel belang, zowel praktisch als financieel. Niet alleen voor SW-geïndiceerden, maar ook voor anderen met een beperking zoals Wajong, WIA, WAO e.d. Stimuleer doorstroming vanuit de WWB naar sociale werkvoorziening en beschermde banen.

Bloeiende plaatsen en dorpen

- Voer een terughoudend beleid met betrekking tot het vestigen van winkelcentra in het buitengebied ('weidewinkels') om een levensvatbare middenstand overeind te houden (dit kan o.a. via het instrument van de ruimtelijke ordening).
- Ga zondagsopenstelling van winkels zoveel mogelijk tegen.
- Hanteer voor de bevoorrading van winkels ruime venstertijden. Weeg hinder voor het winkelend publiek of de aanwonende daartegen af.
- Bevorder in het kader van de leefbaarheid het wonen in leegstaande woningen boven winkels.

Vestigingsbeleid en detailhandelsbeleid

- Weeg bij (het subsidiëren van) bedrijfsvestigingen duurzaamheid als factor zwaar mee.
- Zorg ten behoeve van ondernemers voor één loket waar men met alle (aan)vragen terecht kan.
- Streef in kleine kernen een combinatie van functies (detailhandel, bibliotheek, bank etc.) na.
- Voer een zodanig ruimtelijk beleid dat er steeds een toereikend en gevarieerd aanbod van bedrijfsterrinen beschikbaar is. Maak regionale afspraken als landschappelijke- of andere ruimtelijke overwegingen zich daar tegen verzetten.
- Ontsluit bedrijventerrinen optimaal voor openbaar vervoer en fietsverkeer.
- Richt bedrijfsterrinen duurzaam in. Bij voorkeuren functioneren zij klimaatneutraal.
- Het revitaliseren van bestaande bedrijfsterrinen heeft de voorkeur boven het aanleggen van nieuwe
- Stimuleer samenwerking tussen gemeenten bij de aanleg van grootschalige bedrijventerrinen.
- Landbouwbedrijven krijgen ruimhartig de mogelijkheden nevenactiviteiten uit te voeren voor zover deze niet ten koste gaan van de kwaliteit van het buitengebied. Zij krijgen ook de ruimte voor een moderne bedrijfsvoering door perceelsvergroting als deze een bijdrage levert aan de verduurzaming van de bedrijfstak.

Recreatie en toerisme

- Stimuleer verblijfsrecreatie vanwege het gunstige effect op de middenstand.
- Ontsluit toeristische trekpleisters goed met openbaar vervoer en fietspaden.
- Behoud zoveel mogelijk de open ruimte aan de randen van Joure en de dorpen.
- Stimuleer de aanleg van een fietspadennetwerk, evenals de aanleg van wandelpaden. Blaas waar mogelijk de zogenoemde kerk- of klompenpaden weer (nieuw) leven in.
- Creëer een kanonnetwerk met aanlegplaatsen op natuurlijke punten.
- Prioriteit van de gemeente Skarsterlân moet liggen op het middensegment, het slaat nu door naar het hoogsegment waarvoor gedeeltelijk het middensegment moet wijken.

Landbouw

- Rekening houden met de landbouw bij ontwikkeling van nieuwe plannen en voorzichtig omgaan met het doorsnijden van percelen landbouwgrond behorende bij de agrarische bedrijven om uitvoering te geven aan het genomen besluit dat Skarsterlân een plattelands gemeente is en moet blijven.
- Tussen de diverse kernen dienen de groene ruimte een acceptabele maat te behouden en de betekenis voor de aankleding van het landschap is van grote waarde. Dit is tevens een prima plaats waar de landbouw haar bedrijvigheid kan uitoefenen.
- Bij verplaatsingen van agrarische bedrijven in verband met een andere bestemming van de gronden geeft de gemeente haar volledige medewerking en dienen de belangen van deze sector onder andere in planologische procedures verantwoord te worden meegewogen.
- De gemeente dient actief in overleg te treden met de betrokken eigenaren en andere belanghebbenden, zoals landbouworganisaties en milieuorganisaties.
- Beleid ontwikkelen betreffende alternatief gebruik van vrijkomende grond en agrarische opstallen.
- De gemeente dient tijdig in te spelen op zaken zoals schaalvergroting, daar dit het voortbestaan van gezonde en duurzame agrarische bedrijven bevordert.

2 Infrastructuur.

Trends en ontwikkelingen

De overheid wil steeds meer het gebruik van het openbaar vervoer stimuleren. Ook het gebruik van de OV-fiets heeft in Nederland zijn ingang gevonden en speelt een steeds grotere rol. Jongeren en Senioren krijgen steeds meer kortingen voor openbaar vervoer. Een trend is ook dat de verkeersstromen van auto's en fietsen steeds vaker gescheiden worden om het aantal verkeersslachtoffers te beperken.

De visie van de ChristenUnie

De overheid moet zorgen voor een goed niveau van infrastructuur voor wonen, arbeid, verkeer en telecommunicatie, zodat burgers economische, sociale en culturele activiteiten kunnen ontplooiën en bedrijven hun werk kunnen doen.

De ChristenUnie laat zich leiden door drie criteria: veiligheid (o.a. verkeersveiligheid), milieu (bescherming van Gods schepping: mensen, dieren, groen) en leefbaarheid (lawaai, CO₂, hoeveelheid groen, etc.).

Ruimtelijk beleid legt veelal de basis voor het mobiliteitsbeleid. Hoe integraler deze twee beleidsterreinen benaderd worden, hoe beter. Dit vergt een langetermijnvisie.

Mobiliteit is zowel een groot goed als een probleem (vervuiling, lawaai e.d.). Het is zaak een goede balans te vinden en de (auto)mobiliteitsstromen te beheersen.

Concrete uitwerking

Bereikbaarheid en toegankelijkheid

- Voer bij het opstellen van plannen met betrekking tot ruimtelijke ordening een bereikbaarheidstoets en toegankelijkheidstoets in. Hiermee wordt bereikt dat er met de mobiliteit efficiënt wordt omgegaan.
- In woonwijken worden bij voorkeur 30 kilometer zones aangelegd.
- Doorgaande wegen binnen de bebouwde kom dienen echter 50 kilometerwegen te blijven in verband met de ontsluiting en moeten ook zodanig ingericht zijn.
- Ook dienen de bedrijven binnen onze gemeente goed bereikbaar te zijn en de infrastructuur dient hierop aangepast te worden.
- Geen onnodige belemmeringen voor het verkeer op wegen in het buitengebied (Badweg).

Openbaar Vervoer

In de meeste gevallen is de gemeente niet verantwoordelijk voor het openbaar vervoer. Toch moeten de mogelijkheden om invloed uit te oefenen niet worden onderschat. De gemeente zal zich proactief opstellen richting die overheden die verantwoordelijk zijn voor het openbaar vervoer. Om de doorstroming van het openbaar vervoer te bevorderen dient de gemeente de wegen zodanig aan te passen dat een vrije doorgang mogelijk is, zonder al te veel snelheidsbeperkende obstakels.

Fietsbeleid

- De gemeente heeft een uitgebreid fietspadenbeleid dat actief wordt uitgevoerd en waarvoor een apart budget is binnen de begroting.
- De gemeente dient de fietsroutes binnen de gemeente zo veel mogelijk te scheiden van het overige verkeer en te zorgen voor comfortabele fietspaden.
- In de centra, bij bushaltes en bij 'attractiepunten' moeten voldoende mogelijkheden zijn voor fietsparkeren.
- De gemeente werkt actief mee aan het realiseren van verkeerslessen bijvoorbeeld op de scholen en bij instellingen.

Recreatie

- Goed onderhoud van de fiets-, wandel- en ruitersporen is van essentieel belang daar er in de recreatieve gemeente Skarsterlân op deze wijze van de natuur genoten kan worden.
- Deelname aan het Fiets route netwerk Friesland is van groot belang.
- Nieuwe routes dienen onderzocht te worden zoals de omgang Sint Nicolaasga – Huis ter Heide.

Parkeren

- Concentreer het parkeren zoveel mogelijk op een logische wijze.
- Parkeer verwijzingssystemen geven de meest logische parkeergebieden aan.
- Bij het bouwen van parkeergarages is (sociale) veiligheid een belangrijk onderwerp.

Doelgroepenvervoer (WMO Scholieren)

- Er is een inventarisatie gehouden met betrekking tot het doelgroepen vervoer. Hierbij wordt zo veel als mogelijk gebruik gemaakt van bestaande onderzoeken. Optimalisatie van het gebruik van het openbaar vervoer speelt hierbij ook een rol.
- De gemeente dient haar verplichtingen met betrekking tot het scholierenvervoer royaal na te komen.

3 Openbare ruimte.

De openbare ruimte is het visitekaartje van onze gemeente en is moeilijk te vatten onder één noemer. Eigenlijk loopt dit als een rode draad door dit programma heen. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat deze goed wordt onderhouden.

Onze gemeente moet oppassen met te grote bezuinigingen hierop. Daardoor kan onze gemeente wel eens minder aantrekkelijk worden voor zowel eigen inwoners als toeristen.

Sportterreinen zoals voetbalvelden e.d. moeten goed worden onderhouden om ze voor sporters en bezoekers aantrekkelijk te laten blijven.

Gemeentelijke- en monumentale gebouwen mogen we niet laten verpauperen. Als ChristenUnie maken wij ons hier zorgen over, nu de gemeente de geldkraan begint dicht te draaien. Wanneer er teveel wordt bezuinigd, kan dat de gemeente in de toekomst wel eens meer gaan kosten dan dat zij denken te besparen.

4 Ruimtelijke Ordening.

4.1 **Duurzame leefomgeving**

Een centraal begrip bij de ChristenUnie is verantwoordelijkheid. Verantwoordelijkheid voor mensen en de inrichting van de samenleving, maar ook verantwoordelijkheid voor natuur en milieu. Ook dat is christelijk-sociaal. Wij zijn beheerders van Gods schepping, niet de verbruikers ervan.

De verschillende belangen zoals groen, water, wonen, en wegen overvragen de beschikbare ruimte. Het wordt steeds belangrijker dat de overheid duidelijke ruimtelijke keuzes maakt. De belangen van bestaande en nieuwe ruimtevragers moeten goed worden afgewogen. De gemeente moet daar zijn werkwijze op aanpassen en op een goede wijze met de burgers communiceren. Integraal en gebiedsgericht werken zal opgezet en uitgebouwd moeten worden. De overheid heeft daarbij niet meer alle kaarten in handen, maar treedt vaak op als overlegpartner of als regisseur in het speelveld met andere partijen.

4.2 **Ruimtelijke ordening en wonen**

Trends en ontwikkelingen

Ruimte is een schaars goed. Wonen, industrie en landbouw / natuur strijden om een plekje op de Nederlandse kaart. De druk is niet overal even groot. Toch is het goed om na te denken over het ruimte-vraagstuk. Nederland zal zich blijven ontwikkelen. Keuzes die we nú maken, zijn bepalend voor de leefomgeving van toekomstige generaties. Het gaat om een evenwichtige keuze tussen ecologie en economie. Met de nieuwe Wet ruimtelijke ordening is het primaat bij gemeenten komen te liggen: de-centraal wat kan, centraal wat moet. De gemeente moet haar regierol in het ruimtelijke orderingsbeleid oppakken. Op die manier kan zij vanuit de lokale samenleving sturing geven aan het ruimtevraagstuk, zowel kwantitatief als kwalitatief.

De visie van de ChristenUnie

De ChristenUnie vraagt aandacht voor de kwaliteit van onze leefomgeving. Lange tijd ging het bij ruimtelijke ontwikkelingen vooral om kwantiteit en dat was ook nodig: er moest gebouwd worden om tege-moet te komen aan de vraag naar onder andere huisvesting en bedrijventerreinen. De recente eco-nomische en demografische ontwikkelingen geven echter ruimte om te investeren in kwaliteit

- door te kiezen voor zoveel mogelijk behoud van het groene buitengebied, waarbij uitgegaan wordt dat landbouw ook natuur is. Daarom wil de ChristenUnie investeren in binnenstedelijk bouwen en zijn we voorstander van meervoudig ruimtegebruik. Uitbreiding is in principe niet aan de orde zolang inbreidingslocaties beschikbaar zijn.
- door de verrommeling van het buitengebied tegen te gaan. De ChristenUnie pleit voor land-schapontwikkelingsplannen en landschapsfondsen. Ook zijn we een warm voorstander van herstructurering van bedrijventerreinen en clustering in regionale terreinen.
- door extra aandacht te geven aan de openbare ruimte, aan duurzaam bouwen en levensloop-bestendig wonen.
- door te bouwen voor de vraag. Het huisvestingsbeleid van de gemeente moet gericht zijn op verschillende doelgroepen. In het bijzonder noemen we de eenpersoonshuishoudens (jonge-ren, alleenstaanden, ouderen), een groep die de komende jaren flink zal toenemen.

Concrete uitwerking

- De ChristenUnie wil over de structuurvisie het debat zoeken met de samenleving: bewoners, maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven, scholen etc. Zo creëren we betrokkenheid.
- De gemeente heeft al een toekomstvisie zodat wij weten welke ruimtelijke ontwikkelingen worden nagestreefd (en welke niet) én hoe de gemeente deze ontwikkelingen wil realiseren.
- Keuzes maken die passen bij de identiteit van onze gemeente. Welke ruimtevraag is er in de ge-meente en wil of kan de gemeente daarin voorzien. Zijn er mogelijkheden voor samenwerking met andere gemeenten?
- Burgers verdienen rechtszekerheid. Daarom moeten er actuele bestemmingsplannen zijn, die digitaal kunnen worden ingezien.

- Bouwen binnen dorp of stad levert vaak een exploitatietekort op. Benut de mogelijkheden van de nieuwe Wro, waarbij de gemeente afspraken maakt met de ontwikkelaar over bijvoorbeeld sociale woningbouw.
- Onderzoek de mogelijkheden van 'bovenplanse verevening': opbrengsten van woningbouw op een uitleglocatie kunnen worden ingezet om het tekort bij binnenstedelijk bouwen aan te vullen.
- Meervoudig ruimtegebruik, bijvoorbeeld ondergronds parkeren, is vaak geen luxe, maar noodzaak. Denk erover na om bepalingen over ondergronds bouwen op te nemen in bestemmingsplannen.
- Onderzoek mogelijkheden om boven winkels en dergelijke veilig te wonen.

Meer aandacht voor de openbare ruimte

- De kwaliteit van onze leefomgeving wordt sterk bepaald door bebouwing maar ook door de openbare ruimte, die meer is dan de restruimte na bebouwing. Onze gemeente moet voldoende aandacht hiervoor hebben bij de plannen voor inrichting, beheer en onderhoud. Zorg dat bij samenwerking met projectontwikkelaars en woningcorporaties de rol van gemeenten en het publieke belang van de leefomgeving voldoende is geborgd.
- Open ruimten zijn onmisbaar: pleinen, groenstroken, parken, speeltuinen en oppervlaktewater. Het zijn de 'longen' van dorp of stad. Binnenstedelijk bouwen is goed, maar de leefbaarheid mag niet in het geding komen.
- De gemeente moet haar eigen monumentenbeleid behouden, waarin aandacht is voor de lokale identiteit en geschiedenis.
- Voorkom de sloop van huizen, straten en wijken die alleen maar tegen de vlakte gaan omdat de nieuwe huizen meer geld opbrengen. Dat kan hele volkswijken hun (karakteristieke) bebouwing kosten.
- Welstand heeft alles te maken met ruimtelijke kwaliteit. Daarom is gemeentelijk welstandsbeleid onontbeerlijk. De 'welstandstoets' door een onafhankelijke commissie van deskundigen, zoals Hûs en Hiem, is zeker waardevol. Het is goed om de uitvoering van het welstandsbeleid goed te borgen. Een mogelijkheid is het opdelen van de gemeente in 'welstandniveaus'. Volledig welstandsvrij bouwen blijft een uitzondering (bijv. vrije kavels in nieuwe woonwijk).
- Architectuurbeleid kan in onze gemeente behulpzaam zijn bij de kwaliteit van gebouwen en de openbare ruimte.
- Locaties die in het centrum vrijkomen, dienen bestemd te worden voor ouderen wonen.

Het buitengebied een kwaliteitsimpuls geven en verrommeling tegengaan

- Het groene buitengebied is niet het restgebied tussen dorpen en steden, maar verdient een eigen visie op de inrichting. De verrommeling moet worden tegen gegaan.
- De visie op het buitengebied biedt de beste garantie voor behoud van de landschappelijke kwaliteit en versterking van het groen.
- Landschapsfondsen kunnen de uitvoering van het plan financieel ondersteunen. Het fonds wordt gevuld met bijdragen van subsidies en overheden. De gemeente kan bijvoorbeeld de inkomsten uit de toeristenbelasting of opbrengsten uit woningbouw (rood voor groen) in dit fonds storten.
- Onze gemeente moet, samen met de provincie, onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om via Europese subsidies meer financiële mogelijkheden te genereren, waardoor de uitvoerbaarheid van plannen vergroot kan worden.
- Er moet voldoende draagvlak in het buitengebied zijn, want dat is cruciaal voor de uitvoering van plannen.
- Een veelbesproken initiatief is de landschapsveiling, waarbij het beheer en onderhoud van landschapselementen verkocht wordt aan belangstellenden.
- De verschillende vormen van landbouw is op veel plaatsen essentieel als drager van het buitengebied. Tegelijkertijd is deze bedrijfstak in ontwikkeling door schaalvergroting, verbreding (nevenactiviteiten) en verdieping (biologische landbouw). Bij een visie op het buitengebied is het noodzakelijk dat er duidelijkheid komt over het toekomstperspectief van de landbouw, waarbij alle belangen in het buitengebied tegen elkaar zijn afgewogen.

Inzet op regionale bedrijventerreinen

- Een regionaal bedrijventerrein, gunstig gesitueerd nabij belangrijke ontsluitingsroutes en openbaar vervoer, is vanuit ruimtelijk oogpunt soms te verkiezen boven elke gemeente een eigen bedrijventerrein.

- Voordat een gemeente (na goedkeuring door de provincie) besluit tot de aanleg van een (regionaal) bedrijventerrein, dient de zogenoemde SER-ladder toegepast te worden.
- Een ondernemersfonds kan bijdragen aan het opknappen van verouderde bedrijventerreinen.

Een klimaatbestendig ruimtelijk beleid

- De gemeente moet zich in haar ruimtelijk beleid rekenschap geven van klimaatverandering.
- Onze gemeente heeft een rioleringsplan waarin rekening is gehouden met hevige regenval (afvoercapaciteit). Door het relatief schone regenwater 'af te koppelen' van het riool, kan het aantal vuil water overstorten worden gereduceerd. In de omgeving waar nog geen sprake is van een gescheiden rioolstelsel dient gekeken te worden naar mogelijkheden voor afkoppeling. Bij reconstructies van wegen, van parkeerterreinen en bij inbreidingsplannen dient hier specifiek op gelet te worden.
- De bekende trits 'vasthouden, bergen en afvoeren' laat zich ruimtelijk vertalen door te zorgen voor voldoende oppervlaktewater in stedelijk gebied en waterbergingslocaties in het buitengebied. Het gemeentelijk waterbeleid laat zich dan ook het beste vertalen in een goed gemeentelijk waterplan waarin aandacht gegeven wordt aan zowel het oppervlaktewater en het grondwater. Waar nodig dient het waterplan geactualiseerd te worden. Betrokkenheid van de inwoners is hierbij een belangrijk vereiste.

5 Wonen.

Duurzaam bouwen

- Binnen onze gemeente moeten er mogelijkheden onderzocht worden om invulling te geven aan 'duurzaam bouwen':
 - bouwen met duurzame materialen, die op verantwoorde wijze geproduceerd en kwalitatief hoogwaardig zijn.
 - woningen die klimaatneutraal zijn of zelfs energie 'produceren'.
 - levensloopbestendigheid van een woning of wijk: mensen kunnen hun hele leven in hetzelfde huis blijven wonen, ongeacht hun omstandigheden (echtpaar, gezin, ouderen, zorgbehoevend etc.).
- Het is wettelijk niet toegestaan om bovenop de duurzaamheideisen uit het Bouwbesluit extra eisen te stellen aan ontwikkelaars (Woningwet), maar wel kan geprobeerd worden afspraken te maken met ontwikkelaars en corporaties. In ieder geval kan de gemeente eisen stellen voor *eigen* bouwwerken. Verschillende gemeenten hebben hier al doelen voor vastgesteld op basis van EPC-normen (EPC = Energieprestatiecoëfficiënt).

Bij de vergunningverlening en oplevering van nieuwbouwwoningen moet daadwerkelijk getoetst en gehandhaafd worden of aan de wettelijke duurzaamheids-eisen en de criteria van eventueel verleende subsidie(s) is voldaan.

Geen kwantiteit, maar kwaliteit en afstemmen op de vraag

- De gemeente moet ervoor zorgen dat het huisvestingsbeleid aansluit op de vraag.
- Demografische ontwikkelingen laten zien dat de groep 1-persoons huishoudens sterk zal groeien en tegelijkertijd dat de bevolkingsaantallen niet meer groeien of zelfs dalen. De woonvisie van de gemeente is een goed middel om de toekomstige woonvraag in kaart te brengen en dient regelmatig te worden geactualiseerd.
- Veel gemeenten bevinden zich in de situatie dat zij woningen bouwen als gevolg van gezinsverdunding: het aantal inwoners groeit niet, het aantal woningen wel. De gemeentelijke visie 'bouwen om te groeien' mag geen leidraad zijn.
- Kies voor een realistische koers. Soms is het beter om niet te groeien in kwantiteit, maar te groeien in kwaliteit. Investeren in de woonomgeving en alleen bouwen waar nodig en mogelijk.

Wonen

- De notitie wonen van de gemeente Skarsterlân verdient elk jaar bijstelling om de maatschappelijke vragen te kunnen oplossen. Hierin wordt duidelijk aangegeven waar en wanneer gebouwd gaat worden. Ook de verdeling van huur- en koopwoningen is van belang.
- Bij renovatie van wijken wordt terughoudend omgegaan met het slopen van goedkope huurwoningen, de bewoners worden bij de renovatie zoveel mogelijk betrokken (Langweer).
- De starters op de woningmarkt verdienen extra aandacht, het bouwen van goedkope woningen is hierbij nodig.
- De prijzen voor ruimere kavels aan het water dienen naar boven te worden bijgesteld.

6 Milieu.

Trends en ontwikkelingen

In het licht van de klimaatontwikkeling is energieverbruik een belangrijk thema. Energie labeling van gebouwen, ook al komt het moeizaam van de grond, kan hierin een goede rol spelen.

Een andere ontwikkeling die zijn beslag moet gaan krijgen in de komende periode, is de inwerkingtreding van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Binnen de Wabo moeten circa 25 regelingen samen worden gebracht die de fysieke leefomgeving betreffen. Het gaat hierbij om bouw-, milieu-, natuur- en monumentenvergunningen, die gebundeld worden tot Omgevingsvergunning. Deze ontwikkeling kan en moet, mits zorgvuldig voorbereid en ingevoerd, tot een aanzienlijke verbetering van de dienstverlening door de overheid leiden.

Op gebied van afval zijn er ontwikkelingen, zoals het nieuwe Landelijk afvalbeheersplan (LAP) 2009-2021, die aanzetten geven tot integraal materiaalketenbeleid (*cradle to cradle*).

De doelstelling van gemiddeld 60% hergebruik van het huishoudelijk afval in 2015 moet haalbaar zijn.

De visie van de ChristenUnie

Wij hebben de schepping van onze Schepper ontvangen om deze op een juiste wijze te bebouwen en te bewaren. Dat mag niet op de korte termijn gericht zijn. Ook volgende generaties moeten kunnen voortborduren op door ons ingezette acties.

Vanuit ons christelijk geloof, dat ons leert om God lief te hebben boven alles en onze naaste als onszelf, moeten wij activiteiten gericht op milieu, natuurbeheer en klimaat ontplooiën.

Met onze naaste wordt niet alleen diegene die wij direct kennen bedoeld. Ook mensen die elders leven (en vaak minder bedeed zijn dan wij) moeten kunnen profiteren van de positieve gevolgen van ons handelen. Een goede verhouding tussen consumptie en milieu is daarbij essentieel.

Dat betekent dat ook in financieel mindere tijden een daadkrachtig milieubeleid op peil moet blijven.

Doordat veel milieutaken gedecentraliseerd zijn hebben gemeenten een belangrijke rol bij de uitvoering van het beleid. De gemeente is op basis van de Wet Milieubeheer verplicht tot het vaststellen van een integraal milieubeleidsplan. Dit zal een helder en up-to-date plan moeten zijn.

De ChristenUnie staat volledig achter de doelen zoals die zijn verwoord in het klimaatakkoord dat de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en het Rijk (Ministerie VROM) hebben gesloten:

- Een reductie van de uitstoot van broeikasgassen van 30% in 2020 (ten opzichte van 1990). Hierbij gaat het om zowel CO₂ als de overige broeikasgassen zoals methaan en lachgas.
- Een energiebesparingpercentage van 2% per jaar.
- Een aandeel van hernieuwbare energiebronnen (duurzame energie) van 20% in 2020.

30% CO₂ reductie is op zich vele malen beter dan niets, maar nog altijd vele malen slechter dan het hoogst haalbare: energietransitie (de overgang van fossiele naar duurzame brandstoffen, zoals energie uit zon en wind). Die transitie moet binnen maximaal drie decennia worden gerealiseerd.

De ambities liggen hoog, maar zijn niet onuitvoerbaar. Een hechte samenwerking tussen het Rijk, provincies, gemeenten, waterschappen, woningbouwcorporaties, bedrijven en burgers zal noodzaak zijn.

De gemeente vervult een zeer belangrijke voorlichtende en faciliterende rol in dit geheel. Zij staat immers dicht bij de burger (loketfunctie), maar heeft ook een voorbeeldrol. Tevens vervult de gemeente de rol van vergunningverlener en handhaver.

Veel staat er op papier. Nu de uitwerking nog. Gemeenten moeten lokaal of binnen regionale samenwerking een klimaatactieplan opstellen afgestemd op het (eventuele) klimaatprogramma van de Provincie.

Het apart inzamelen van gft-afval is meestal heel zinvol en (milieu-)rendabel. Het Rijk heeft gemeenten vanaf eind 2008 wel meer vrijheid gegeven om ten aanzien van gft-inzameling af te wijken van de Wet milieubeheer.

Naast GFT zijn inmiddels ook afspraken gemaakt rond de inzameling van plastics. Bij het inzamelen van oud papier hebben vanouds kerken, verenigingen en instellingen een grote rol gespeeld. Deze rol kan op veel plaatsen versterkt worden, zeker als ze voorzien worden van financiële prikkels.

Zwerfafval is nog steeds één van de meest genoemde ergernissen onder de bevolking. De gemeente moet zoveel mogelijk maatregelen nemen om zwerfafval te voorkomen. Blijvende voorlichting hieromtrent is van groot belang. Handhavend optreden is noodzaak.

Concrete uitwerking

De gemeente heeft naar de burger toe niet alleen een voorlichtende rol maar moet zich er terdege van bewust zijn dat er naar haar gekeken wordt (voorbeeldfunctie).

Voorlichting

- Zorg voor heldere voorlichting bij het in werking treden van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Het gaat hier om één geïntegreerde vergunning voor bouwen, wonen, monumenten, ruimte, natuur en milieu.
- Geef voorlichting over de mogelijkheden die er zijn om het milieu goed te beheren en verontreiniging tegen te gaan door milieu bewust gedrag bij burgers en ondernemers. Concrete maatregelen, zoals het verstrekken van premies kunnen mensen aanzetten tot gedragsverandering.
- Vrijwilligers kunnen worden ingezet bij het geven van voorlichting op basis- en middelbare scholen. Ook speciale activiteiten zoals de Nationale Boomfeestdag kunnen vanuit dit centrum in samenwerking met bijvoorbeeld scholen worden georganiseerd.
- De ChristenUnie is blij dat de gemeente mee doet aan landelijke dagen rond afval, zwerfvuil, compost, etc. Hiermee kan Skarsterlân extra acties ondernemen om afvalscheiding onder de aandacht te brengen bij de burgers. Individuele burgers, scholen en organisaties kunnen worden betrokken bij een zwerfafval-opruim-project.
- Stimuleer burgers om bij reconstructies van tuinen infiltratiekragen in de grond te plaatsen. Hiermee wordt het hemelwater, daar waar het valt, vastgehouden en langzaam in de bodem opgenomen.
- Verplicht bedrijven, winkels, scholen en dergelijke het 'eigen erf' schoon te houden.

Voorbeeldfunctie

- De gemeente zorgt voor een duidelijk beleid betreffende het kappen van groen en bepaald een groen-norm. Herbepanting moet bovenaan staan in het te voeren beleid.
- De gemeente moet een Bomen Beleidsplan opstellen en hierin benoemen op welke plaatsen welke soorten/types bomen geplant kunnen worden, maar ook de waardevolle en beeldbepalende bomen in stad of dorp en hoe daarmee om te gaan.
- Zorg voor een actueel landschapsonwikkelingsplan.
- Het inkoopbeleid moet in de komende raadperiode voor 100% afgestemd worden op duurzaamheid en bij offerteaanvragen moeten duurzaamheidscriteria worden opgenomen.

Klimaat en energie

- De gemeente dient een duidelijk klimaatactieplan op te stellen met aandacht voor innovatieve ontwikkelingen.
- De ChristenUnie vindt dat de leveringscontracten van de gemeente met energiebedrijven gebaseerd moet zijn op 100% duurzame energie (gas en elektriciteit).
- Bij bestaande gemeentelijke gebouwen streeft de gemeente naar een minimale energiebesparing van 2% per jaar.
- Toepassen van moderne technieken bij verlichting in de openbare ruimte (o.a. LED-verlichting). Streef hierbij naar meetbare doelen. Ook dient de gemeente de overdadige verlichting te verminderen op plaatsen waar het kan (veiligheid).
- Zorg voor een zuiniger en schoner eigen wagenpark (toepassen van roetfilters en/of gebruik van alternatieve brandstoffen).
- Zorg dat in lokale verkeers- en vervoersplannen CO₂-emissiereductie integraal opgenomen wordt (aandacht besteden aan alternatieven voor de auto, fietsverkeer stimuleren en faciliteren).
- Informeren en ondersteunen (subsidies) van particuliere woningeigenaren t.a.v. energiebesparende apparatuur. Hierbij valt te denken aan zonnepanelen, zonneboilers, warmtepompen en/of windenergie.
- Zorg voor uniforme en actuele energievoorschriften in de te verstrekken milieuvergunningen en adequaat handhavingsbeleid.

- Samen met LTO en NMV nagaan op welke wijze agrarische ondernemers kunnen bijdragen aan het klimaat door vermindering uitstoot broeikasgassen, CO2 reductie of gebruik, duurzame energiebronnen etc.
- Zorginstellingen, seniorenwoningen en bejaardencentra zullen kwalitatief goede klimaatreguleringstechnieken waaronder airco moeten hebben. Belangrijk is deugdelijke apparatuur. Natuurlijk zal het toenemende stroomverbruik van dit soort apparatuur duurzaam moeten worden ingekocht dan wel lokaal worden opgewekt.
- Om dorpen en steden klimaatproof te maken zal de gemeente samen met bijvoorbeeld het waterschap een waterplan opstellen en/of uitvoeren. Voldoende ruimte voor het bergen van water bij hevige neerslag is van groot belang om wateroverlast te voorkomen.

7 Bestuur en Communicatie.

7.1 **Dienstbare overheid**

Bij de gemeenteraadsverkiezingen mag u als burger uw lokale vertegenwoordiging kiezen. De kiezers bepalen de samenstelling van de gemeenteraad. Die volksvertegenwoordiging staat aan het hoofd van de gemeente.

Na de verkiezingen gaan de gekozen politici van de verschillende partijen onder leiding van een informateur onderhandelen over wie met elkaar de coalitie gaan vormen en dus de wethouders gaan leveren.

Het college van burgemeester en wethouders, onze voorkeur gaat uit naar drie, gaat de gemeente besturen. De gemeenteraad stelt daarvoor vooraf de kaders en controleert achteraf.

College en raad hebben dus eigen verantwoordelijkheden, maar zijn samen verantwoordelijk voor het bestuur van onze gemeente. Dat gemeentebestuur moet niet gericht zijn op zichzelf, maar op de samenleving en op het algemeen belang.

De komende bestuursperiode kenmerkt zich net als de afgelopen periode door een groeiende verantwoordelijkheid van gemeenten. De afgelopen jaren zijn allerlei taken gedecentraliseerd (overgedragen van het Rijk naar de gemeenten), bijvoorbeeld op het gebied van werk, bijstand, inburgering, zorg en welzijn. De gemeente wordt steeds meer gezien als de overheid waar het beleid begint. Een overheid die zelfstandig taken uitvoert. De 'eerste overheid', wordt het ook wel genoemd.

Skarsterlân staat voor de uitdaging deze versterkte positie om te zetten in resultaat. Dat vraagt om visie en bestuurskracht, om een betrouwbare en daadkrachtige overheid.

De gemeente is ook een dienstbare overheid en bondgenoot van de samenleving. Dat betekent niet mensen plat knuffelen of betuttelen. Dat betekent wel zoveel mogelijk verantwoordelijkheden in de samenleving laten of daar terugleggen. Het betekent op zijn minst verantwoordelijkheden delen met partners in de samenleving. De gemeente ondersteunt daarbij, faciliteert en stelt grenzen waar nodig. Op deze manier draagt de overheid bij aan een bloeiende samenleving.

Een dienstbare overheid vraagt om dienstbare raadsleden, wethouders, burgemeester en ambtenaren. De ChristenUnie wil een gemeentelijke organisatie die dienstbaar is aan de samenleving en zoveel mogelijk via één loket open, transparant, service- en klantgericht handelt. De ChristenUnie staat dicht bij de burger en zet daarom buurten, wijken en kernen centraal. ChristenUnie politici willen betrouwbaar zijn en open en transparant hun afwegingen maken.

Dienstbaarheid is niet soft en is ook niet alleen maar dienstbaarheid aan burgers (niet alleen maar 'u vraagt, wij draaien'). Het is ook dienstbaarheid aan het algemeen belang en aan de publieke gerechtigheid. Daarin heeft de overheid ook een duidelijke eigen verantwoordelijkheid.

7.2 **Rol van gemeente**

Trends en ontwikkelingen

De positie van de gemeente wordt steeds belangrijker. Het Rijk en de provincies decentraliseren allerlei taken naar het lokale niveau. Die vele en vaak nieuwe taken vragen om een goed toegerust ambtenarenapparaat en een efficiënte uitvoering. Mede daardoor is er ook een tendens naar schaalvergroting. Naast de herindeling werken ook zelfstandige gemeenten samen in gemeenschappelijke regelingen. Ook door ontwikkelingen als de veiligheidsregio en de inzet van de provincie is de druk tot intergemeentelijke samenwerking toegenomen.

De gemeente moet kunnen aantonen dat zij in staat is tot effectief en efficiënt handelen. Periodieke bestuurskrachtmetingen en allerlei *bench marks* (onderlinge vergelijkingen tussen gemeenten) krijgen steeds meer voet aan de grond. Daarbij wordt nog wel eens vergeten dat niet alles in cijfers uit te drukken valt.

De visie van de ChristenUnie

Met de decentralisatie komen veel taken terecht op gemeentelijk niveau. Dat past bij visie van de ChristenUnie. De gemeente staat het dichtst bij de burger en voor die zaken die bij uitstek de burger treffen is dit het beste niveau van uitvoering en verantwoording. Het Rijk moet daar ook voldoende middelen voor geven.

De gemeente heeft haar eigen set van taken, waar zij greep op moet kunnen houden. Door schaalvergroting en intergemeentelijke bestuursvormen zien wij vaak de verantwoordelijkheden vertroebelen. Ook herkent de burger zich vaak niet meer in zijn bestuur. De ChristenUnie waardeert de lokale gemeenschappen en hecht aan het eigene van de lokale gemeenschap. Keuzes voor schaalvergroting willen wij voeren gericht op inhoud, kwaliteit, draagvlak en herkenbaarheid. Een herindeling slechts gemotiveerd door de kwantiteit (bijvoorbeeld het aantal inwoners) verdient niet onze steun. Deze lijn doortrekkend binnen de gemeente wil de ChristenUnie ook serieus kijken naar mogelijkheden om wijken, buurten en dorpen meer eigen verantwoordelijkheden te geven, zo mogelijk ook met eigen budgetten. Tegelijkertijd zoekt de ChristenUnie altijd de constructieve samenwerking met omliggende gemeenten, de regio en de provincie.

Binnen de lokale overheid zien wij een wijzigende rol van de burgemeester, als zelfstandig bestuursorgaan. De bevoegdheden zijn groot en door de tijd heen verruimd. Zo is de burgemeester lid van het regionaal College, lokale driehoek (politie) en veiligheidsregio. Ook kan hij tijdelijke huisverboden en gedwongen opvoedingsondersteuning opleggen. Verantwoordelijkheid vraagt verantwoording afleggen aan een democratisch gelegitimeerd orgaan. Hier ontbreekt het te vaak aan. De ChristenUnie wil dit dan ook veranderen.

Concrete uitwerking

- Het is belangrijk om burgers in een vroeg stadium te betrekken en te activeren. De gevoelens van de kiezer nemen wij serieus, zoals past bij een dienstbare overheid zonder te vervallen in een 'u vraagt, wij draaien'-mentaliteit.
- Bij de gemeentelijke herindeling gaat de voorkeur van de ChristenUnie Skarsterlân uit naar een sterke plattelandsgemeente, te vormen met de gemeenten Gaasterlân-Sleat en Lemsterland.
- Wij willen helderheid bieden aan de burger door het vereenvoudigen van processen en met dereguleren.
- Wij willen een duidelijke samenwerking tussen raad en College. Samenwerken vraagt helder inzicht in de eigen rollen en de bereidheid de ander de ruimte te geven. De raad kan zich versterken in haar kaderstellende rol (startnoties maken), volksvertegenwoordigende rol en controlerende rol.
- Wij staan voor sterke wijkteams en dorpsbelangen en hun mening is erg belangrijk in het besluitvormingsproces. Hun visieprogramma's zullen erg belangrijk zijn.
- Burgemeester en college dienen zich te verantwoorden voor hun inzet in gemeenschappelijke regelingen, regionaal college (politie), driehoek en veiligheidsregio.
- De ChristenUnie staat een sobere overheid voor die ruimte geeft aan het particuliere initiatief.
- De inzet op maatschappelijk terrein buiten de gemeentegrenzen is slechts bij uitzondering een zaak van de gemeente. Stedenbanden moeten echt een zinvolle bijdrage leveren en breed gedragen worden, en niet drijven op een paar enthousiastelingen of lijden aan het 'schoolreisjes gevoel'.

8 Welzijn.

Trends en ontwikkelingen

Zowel in steden als op het platteland staat de sociale samenhang onder druk. Op het platteland spelen vooral factoren als bevolkingskrimp, vergrijzing en de vicieuze cirkel van afnemende koopkrachtbinding en afnemend voorzieningenaanbod. In de steden spelen vooral de toenemende pluriformiteit en het uit elkaar groeien van bevolkingsgroepen. In algemene zin vragen de toename van het aantal eenpersoonshuishoudens en meer eenzaamheid om politieke aandacht.

Het in gang gezette proces van individualisering heeft de noodzakelijke sociale cohesie in een samenleving onder druk gezet. Voeg daarbij ontwikkelingen zoals tolerantievermindering, afname van sociale verantwoordelijkheid en betrokkenheid, dan is duidelijk waaraan ook de lokale overheid de komende jaren aandacht moet besteden.

De visie van de ChristenUnie

Bewogenheid is een belangrijke drijfveer om als overheid te investeren in onze samenleving. De Bijbel geeft praktische invulling aan die bewogenheid. Omzien naar onze naaste blijft echter een belangrijk speerpunt als het gaat om het samenleven in dorp, wijk of buurt.

In kleine kernen is de sociale cohesie een zeer belangrijk aspect voor de leefbaarheid in die kernen.

De ChristenUnie is van mening dat het gemeentebestuur invulling moet geven aan een duurzame samenleving. Te veel wordt een standpunt van een groepering verheven tot een tegenstelling die er naar onze mening niet moet zijn. Zonder onze eigen principes geweld aan te doen, moeten we respect opbrengen voor de ander.

We willen als politieke partij geen inbreuk maken op persoonlijk leven van de burger. Wij vinden het wel belangrijk dat verschillende groepen met elkaar in gesprek komen. Sociale cohesie ontstaat voor ons pas als er sprake is van: samenwerking tussen inwoners van een dorp of wijk, onderlinge solidariteit ervaren wordt en er sprake is van betrokkenheid op elkaar. Wij zijn van mening dat verenigingen en kerken al een belangrijke bijdrage aan sociale cohesie leveren. De Wet Maatschappelijke Ondersteuning willen we als (één van de) instrumenten hier voor gebruiken.

De ChristenUnie constateert dat de meeste burgers gelukkig goed in staat zijn hun eigen 'levenspad' vorm te geven. Wij willen er vooral zijn voor die burgers die dat niet kunnen. Het gemeentelijk beleid moet er op gericht zijn op zoek te gaan naar kwetsbare medeburgers.

Concrete uitwerking

- Zorg voor minimaal één ontmoetingspunt (sociale supermarkt) per dorp/buurt waar burgers kunnen kopen of iets kunnen regelen.
- Ga regelmatig bij de burger na in hoeverre activiteiten wel of niet voldoen aan zijn/haar wens/behoefte.
- Stimuleer een integraal beleid op het gebied van welzijn (club- en buurthuiswerk en maatschappelijk werk), integratie, jeugdzorg, veiligheid en sport in relatie tot de brede (buurt)school.
- Houdt mogelijkheden open om meer jongeren deel te laten nemen aan verenigingsactiviteiten.

In een samenleving, waarin we afnemende betrokkenheid constateren, zoeken we antwoord op de vraag hoe we kunnen 'verbinden' en mensen het gevoel hebben/krijgen erbij te horen, ertoe te doen, serieus genomen worden. Oftewel: hoe kunnen we participatie vergroten?

Eigenlijk is dit het onderwerp waar het allemaal om draait. Omzien naar elkaar is ook een Bijbelse opdracht.

9 Onderwijs.

Trends en ontwikkelingen

Het gezin is de hoeksteen van de samenleving, maar het gezin staat er de laatste jaren in toenemende mate alleen voor. Er zijn gaten ontstaan in de pedagogische infrastructuur: familie, buurt, kerk en andere elementen van de traditionele leefomgeving spelen een steeds kleiner wordende rol en zijn niet langer vanzelfsprekende opvoedingspartners van de ouders.

De visie van de ChristenUnie

Het gezin is de basis van kinderen, ouders zijn primair verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kinderen. Maar niet alleen het gezin moet een gezonde basis zijn, ook de directe omgeving waarin kinderen opgroeien en gezinnen functioneren: het sociale netwerk. De ChristenUnie wil zich inzetten voor het versterken van de kringen rond gezinnen. We vinden relaties belangrijk, relaties waarin waarden en normen worden uitgewisseld.

De Centra voor Jeugd en Gezin gaan ouders en kinderen ondersteunen bij het opvoeden en opgroeien. Door de komst van Centra voor Jeugd en Gezin heeft de gemeente een belangrijk middel in huis om werk te maken van preventie en om de zorglijnen kort te houden en adequaat op te treden bij ontsporingen tijdens de opvoeding van de jeugd.

De ChristenUnie maakt zich sterk voor het behoud van het bijzonder onderwijs in de gemeente. Bij eventuele brede scholen dienen voorwaarden gecreëerd te worden waardoor er sprake is van het behoud van de identiteit van de school.

Kennis van de geschiedenis van het christendom en het christelijke stempel op de geschiedenis van Nederland is ook op openbare scholen van groot belang.

Door een rijk aanbod van opleiding, cultuur en sport kunnen jongeren de vaardigheden en de kennis opdoen die zij nodig hebben in de maatschappij en op de arbeidsmarkt. Scholen moeten alle ruimte krijgen om zich te kunnen richten op hun kerntaak: het geven van goed onderwijs. De opvoedingsverantwoordelijkheid ligt bij de ouders en mag niet worden uitbesteed aan de school of aan andere instellingen rond het kind. Het is belangrijk dat kinderen onderwijs aangeboden krijgen op hun niveau en dat ze een diploma kunnen halen. Het onderwijs dient alle wettelijke mogelijkheden te benutten om spijbelen en schooluitval tegen te gaan. Ouders (en vooral ook de jongeren) moeten ervan doordrongen worden dat schooluitval veel minder kansen in de samenleving biedt door het ontbreken van startkwalificaties. Lokale samenwerking tussen onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven moet resulteren in een betere aansluiting op de arbeidsmarkt.

Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) is vooral voor achterstandskinderen van groot belang. Een goede aansluiting van dit taalonderwijs met het vroegschoolse onderwijs (groep 1 en 2 van het primair onderwijs) is van belang. Goede afspraken hierover met het onderwijs zijn belangrijk.

Verder kan een gemeente actief de 'doelgroepkinderen' voor dit VVE beleid opzoeken. Dat kan op consultatiebureaus (actief stimuleringsbeleid om ouders aan te moedigen hun kind naar een peuterspeelzaal of kinderopvang te brengen die VVE aanbiedt), maar ook door afspraken met de kinderopvangaanbieders te maken om VVE daar aan te bieden als er kinderen aanwezig zijn die dit nodig hebben. Het Rijk stelt hiervoor geld ter beschikking aan gemeenten.

De problematiek van alcohol- en drugsgebruik, vernielingen en overlast vraagt een integrale aanpak vanuit zorg en repressie. De ChristenUnie ziet jongeren graag gezond opgroeien en zal daarom initiatieven die gezond gedrag stimuleren steunen. Gok-, game- en drankverslaving bij jongeren willen we tegengaan. Eenzaamheid onder jongeren is één van de oorzaken van de vlucht naar verslaving. ChristenUnie wil deze vereenzaming aanpakken door het verstevigen van het netwerk rond jongeren. Jongeren hebben ruimte nodig, de ChristenUnie wil ze die ruimte bieden en daarbij voorzieningen voor de jeugd realiseren. De woonomgeving moet voor jongeren een positieve uitstraling hebben. We pleiten voor gezinsvriendelijke veilige wijken, waar ruimte is om te spelen en te sporten en om elkaar te ontmoeten.

De ChristenUnie wil dat in de zorgketen de regierol op het inzetten van interventies van verschillende instanties bij de wethouder komt te liggen. Het jeugdbeleid vraagt om visionaire, inhoudelijk regie en niet alleen stroomlijnen van processen. Vooral de beleidsterreinen onderwijs, veiligheid en volksgezondheid en zorg zullen onderling afgestemd moeten worden om het jeugdbeleid tot een succes te laten zijn.

De ingeslagen weg voor wat betreft de brede school is voor de ChristenUnie een goede weg. Deze brede (buurt)scholen zijn vooral gericht op het bouwen van een netwerk om de (sociaaleconomische) problemen van gezinnen aan te pakken. In een stimulerende en coördinerende rol zal de gemeente de verdere ontwikkelingen van de brede (buurt)scholen moeten ondersteunen. Een brede school (inclusief de directe omgeving) is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente, school, ouders en andere (welzijn)organisaties en sportverenigingen. Dat vergt een goede coördinatie en investering in goede relaties.

Concrete uitwerking

- Maak de gemeente gezinsproof (het gemeentelijk beleid gezinsvriendelijk maken door in te zetten op veilige wijken, op ondersteuning van ouders en op het integraal aanpakken van problemen (dus in het gezin)).
- Ontmoetingsplaatsen voor ouders in wijken en dorpen zijn belangrijk, bij voorkeur nabij scholen.
- Bevorder op een positieve manier het gesprek over opvoeden.
- In 2011 moet in onze gemeente een Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) operationeel zijn.
- Zorg voor goed faciliteren van organisaties zoals Miks.
- Zorg voor meer samenwerking tussen sportverenigingen, cultuurinstellingen en scholen m.b.t. naschoolse opvang.
- Maak kinder-/sport- en speelplaatsen drugs/blowvrij.
- Zorg voor preventie van echtscheidingen (via huwelijks- of relatiecursussen) en hulpaanbod bij en na een echtscheiding, vooral gericht op (emotionele) problemen bij kinderen en co-ouderschap.
- Stimuleer bedrijven om leerwerkplekken te creëren.

10 Cultuur.

De visie van de ChristenUnie

De ChristenUnie staat op het standpunt dat kunstenaars het leven verrijken door hun benadering van wat er om ons heen gebeurt. Zij kunnen de ogen openen, zowel voor het goede en het mooie als ook voor het bedreigende en het lijden. Bovendien kan kunst de aandacht voor de geschiedenis levend houden en mensen helpen bij het ervaren van een identiteit. Kunst en cultuur kunnen daarom mensen samenbinden en bijdragen aan maatschappelijke betrokkenheid. Het is daarbij jammer dat de kunstwereld weinig waardering lijkt te hebben voor traditionele en ambachtelijke kunst. Het risico bestaat dat kunst dan niet meer samenbindend werkt.

Cultuur manifesteert zich op tal van manieren in onze samenleving. Kunst, musea, muziek, toneel e.d. zijn in onze samenleving niet weg te denken. Bovendien zijn we trots op het culturele erfgoed in de vorm van gebouwen, dorpsgezichten en cultuurlandschappen.

Cultuur is van groot belang voor de samenhang in de stad. Bibliotheken en dorpshuizen (verenigingsleven!) moeten gestimuleerd en beschermd worden. De ChristenUnie is van mening dat de overheid in de voorwaardenscheppende sfeer een taak heeft. Telkens dient kritisch de vraag gesteld te worden of een gemeente ook professionele cultuur (in gebouw en accommodatie) moet ondersteunen.

Concrete uitwerking

- Stel openbare gebouwen, zoals bibliotheken open voor kunstenaars (stel wel randvoorwaarden!). Ga creatief om met (tijdelijke) leegstaande panden door atelierruimte of oefenruimte aan te bieden aan kunstenaars.
- Stimuleer de amateurkunst en de betrokkenheid en creativiteit van nieuwe culturen bij de bestaande activiteiten.
- Stimuleer diverse relaties op kunstgebied: relaties tussen diverse soorten amateurkunstverenigingen, relaties tussen professionele kunstinstituten en scholen.
- Cultuureducatie stimuleren door cultuurinstellingen in de gemeente en kunst- en cultuuronderwijs als integraal onderdeel op te nemen in het onderwijsprogramma.

11 Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning.

Trends en ontwikkelingen

Binnen de zorg merken we de gevolgen van het 'marktdenken'. Deze zijn lang niet altijd positief. Ontwikkelingen als gevolg van het groeiend aantal ouderen ('verzilvering') zullen ook de komende jaren actueel zijn.

Ook de gevolgen van ongezonde levensstijlen en verslavingen zullen merkbaar zijn.

Op dit moment verkeert de wereld in een economische crisis. Een toenemende werkloosheid, het voorkomen dat een jonge generatie 'verloren' gaat en om gaan met een ruime arbeidsmarkt zijn uitdagingen waarmee de sector 'sociale zaken' te maken krijgt.

Daarnaast hebben we te maken met een groei in het aantal sociale regelingen waardoor de toegankelijkheid er voor de burger niet eenvoudiger op wordt. Ook de grotere vraag naar vrijwilligers en de toename van de alleenstaanden stelt ons de komende jaren voor de nodige uitdagingen.

De visie van de ChristenUnie

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat er vanuit de overheid aandacht is voor de kwetsbaren in onze samenleving. De Bijbel geeft ons op diverse plaatsen aan dat Christenen oog moeten hebben voor de zwakkere medemens in onze samenleving. Bij het inzetten van het marktmechanisme moet steeds de positie en het belang van de zorgvrager centraal staan. Deze aandacht dient er ook te zijn wanneer schaalvergroting van instellingen wordt overwogen.

De ChristenUnie zal zich steeds weer sterk maken voor de positie van chronisch zieken.

De overheid dient een nadrukkelijke rol te blijven vervullen waar het gaat om zorg voor onze burgers en inkomensondersteunende maatregelen voor mensen die niet kunnen werken.

Van groot belang is dat er een actief en uitnodigend beleid is waardoor mensen via een werksituatie aan de slag kunnen. Zoveel mogelijk moet geprobeerd worden dat iedereen mee doet. Maar ook daar geldt weer dat wanneer dat niet mogelijk is de overheid er voor zorgt dat er in de sfeer van financiële vergoeding een goed, bekend en toegankelijk vangnet is.

Toch wil de ChristenUnie hier niet een berustende houding innemen. Zo veel mogelijk moeten belemmeringen om een actieve bijdrage in onze samenleving te vervullen weggenomen worden. Kwetsbare burgers moeten in staat gesteld worden hun eigen levenspatroon vorm te geven.

Na de invoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning is nog duidelijker geworden dat een sterk georganiseerd vrijwilligerswerk noodzakelijk is.

Kwetsbaar zijn tenslotte ook de burgers die als gevolg van hun verslaving aan de onderkant van onze samenleving terecht dreigen te komen of zijn gekomen. Op dit onderdeel mogen we geen berustende houding innemen. We moeten voor een goede opvang zorgen en nog veel meer investeren in preventie om verslavingsproblematiek zoveel mogelijk te voorkomen.

Voor de ChristenUnie geldt het gezin als hoeksteen van de samenleving. Daarnaast moeten we ook aandacht hebben voor sterk groeiende groep alleenstaanden.

Sport speelt in onze huidige samenleving een belangrijke rol. Veel mensen genieten van het beoefenen van een sport of het kijken er naar. De ChristenUnie ziet voor de gemeente vooral een faciliterende rol weggelegd. Daarnaast kan de sport een gunstige invloed hebben op het terrein van gezondheid, integratie, bevorderen gemeenschapszin e.d.

Voor het faciliteren van de profsport ziet de ChristenUnie geen belangrijke bijdrage weggelegd voor de lokale overheid.

Concrete uitwerking

- Probeer al het bestaande beleid en regelgeving echt 'in de etalage' te zetten voordat u weer oproept om aan nieuwe dingen te beginnen. Het niet-gebruik van regelingen door burgers is nog veel te hoog.
- Faciliteer en betrek bureaus bij hulpsituaties, zodat de kosten niet in alle gevallen op de beroepskrachten van de WMO (gemeenten) afgewenteld worden bij bezoek aan ziekenhuis, boodschappen doen, tandarts, etc.
- Inventariseer waar sociale- en/of gezondheidsproblematiek is en investeer in preventie.
- Investeer in een breed ouderenbeleid, waar de ouderen ook zelf actief bij betrokken worden. Instellen van een ouderenraad is onze wens.
- Bevorder voorlichting over (het voorkomen van) schulden, met speciale aandacht voor jongeren.

- Stimuleer een ruim aanbod van plaatsen voor begeleid wonen. Medeburgers die om welke reden niet in staat zijn om (tijdelijk) zelfstandig te wonen, moet een vorm van begeleid wonen worden aangeboden.
- Stimuleer samenwerking tussen sportclubs van verschillende sporten, om zo een afwisselend aanbod te creëren en meer faciliteiten te bieden én de activiteiten voor een ieder bereikbaar te maken. Maak beleid waarmee de integratie van diverse bevolkingsgroepen wordt bevorderd. De gemeente moet hierin een stimulerende rol vervullen.
- Hanteer criteria rondom geweld en discriminatie, godslastering en onzedelijkheid, uitsluitend om excessen te voorkomen.

12 Openbare orde en veiligheid.

Trends en ontwikkelingen

Integraal veiligheidsbeleid krijgt steeds meer aandacht. Denk aan het Politiekeurmerk Veilig Wonen, de Handreiking Veilig Uitgaan, het Keurmerk Veilig Ondernemen, de Veiligheid-effectrapportage en BIBOB, maar ook de aansluiting bij de veiligheidsregio's is een goed voorbeeld.

In toenemende mate staat het gedoogbeleid met betrekking tot coffeeshops onder druk. Steeds duidelijker wordt de enorme betrokkenheid van de criminele sector bij de drugshandel. En ook de criminele overlast van die drugshandel. Daardoor ontwikkelen zich twee stromingen. De ene stroming is voor sluiting van de coffeeshops. De andere stroming wil de coffeeshops legaal bevoorraden door bijvoorbeeld een gemeentelijke wietplantage.

Bij de drankketen zijn ook twee sporen te herkennen: totale sluiting versus regulering (die moet leiden tot uitsterven dan wel sterke vermindering).

Het beleid van de politie is steeds meer afgestemd op kengetallen en landelijk en lokaal aangedragen aandachtspunten. Een onrustige wijk krijgt daardoor extra aandacht, maar zodra de onrust weg is, is ook de extra aandacht weg. Structurele aandacht voor een dergelijk wijk en preventieve aanpak van de problemen moet dan vanuit de gemeente komen.

De inzet van particuliere beveiligingsbedrijven neemt toe. Er is de neiging om deze bedrijven ook in te zetten in probleemwijken. Vooral als er een capaciteits- of prioriteitsprobleem bij de politie is.

Veiligheid is subjectief. Toch verschijnen er steeds vaker veiligheidsmonitors met kengetallen. Deze gegevens zijn goed bruikbaar maar wel een valkuil voor lokaal ad hoc beleid. Ad hoc beleid moet worden ingezet voor incidenten, het langere termijn beleid moet incidenten voorkomen.

Burgernet, een samenwerkingsverband tussen burgers, gemeente en politie, is een nieuw initiatief om de veiligheid in de woon- en werkomgeving te bevorderen.

De visie van de ChristenUnie

De overheid is verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid. Maar ook burgers, zowel individueel als collectief, hebben hierin een rol. Overheid en burgers werken samen aan een veilige en leefbare samenleving, elk vanuit hun eigen verantwoordelijkheden.

De overheid staat voor een duidelijke handhaving van normen en waarden. Vertegenwoordigers van de lokale driehoek (burgemeester, politie en justitie) hebben daarin elk hun eigen taak en zorgen voor een nauwe, efficiënte en doeltreffende samenwerking.

Ook het voorkómen van normoverschrijdend gedrag is belangrijk. Handhaving en preventie dienen in evenwicht te zijn. Partners in preventie zijn onder ander welzijnswerk, jeugdzorg, onderwijs en gezondheidszorg. Samenwerking tussen al deze partijen is van belang, maar mag niet uitmonden in overleg zonder resultaten. De gemeente kan hierin een (pro-)actieve en regisserende rol vervullen. Integrale aanpak van het veiligheidsbeleid is daarom noodzakelijk. De gemeenteraad kan daarvoor de gewenste kaders vaststellen.

Burgers zijn actief betrokken bij veiligheid op straat, in de wijk en in huis. Burgers zijn de oren en ogen van de politie. Overlastgevend en crimineel gedrag moeten daarom blijvend gemeld worden bij de politie. Burgers spreken hun medeburgers aan op ongewenst en asociaal gedrag waarbij hun eigen veiligheid natuurlijk niet uit het oog mag worden verloren. Burgers hebben respect voor hun medeburger, andermans eigendommen en de leefomgeving. De gemeente kan de inzet van de burgers versterken door een BOA (Buitengewoon Opsporingsambtenaar) in te zetten. Deze is het aanspreekpunt voor de burgers en zo een verlengstuk van de politie. Hij/Zij kan de politie ontlasten bij parkeer- en verkeersovertredingen.

Aanpak van probleemjongeren: hard als het moet, zacht als het kan.

Voor de ChristenUnie kan er geen sprake zijn van het gedogen van drugs, coffeeshops, drankketen, (illegale) prostitutie en andere situaties die veiligheidsrisico's met zich meebrengen. Gedogen is geen oplossing, het creëert alleen maar weer nieuwe problemen. De overheid stelt duidelijk wat wel en niet mag en heeft oog voor onderliggende problemen.

Concrete uitwerking

- Wij zijn voor het behoud van het wijkbureau en voldoende wijkagenten, de ChristenUnie wil meer blauw op straat. Prioriteit voor ons is dat er voorlichting in de klas wordt gegeven zodat ze de wijkagent goed leren kennen.
- De ChristenUnie is voor een sterk vrijwillig Brandweerkorps en dit moet volgens ons blijvende aandacht hebben.
- Wij willen dat er een “drankketenbeleid” opgesteld wordt waardoor handhaving mogelijk wordt en uitwassen kunnen worden voorkomen.
- Stel blowverboden in op specifieke plaatsen zoals speelplaatsen of plaatsen waar overlast is.
- Wij willen dat er lage drempels zijn voor het doen van aangifte.
- De kosten van vandalisme moeten via een actief beleid verhaald worden op de daders; publiceer regelmatig de resultaten hiervan en de omvang van schade ten gevolge van vandalisme door middel van een ‘vandalismemeter’
- Versterk de sociale samenhang tussen mensen en groepen mensen door het faciliteren van plaatselijke belangen en buurtverenigingen.
- Voorkom de vestiging bordelen en coffeeshops en beperk de vestiging van gokhallen.
- De ChristenUnie Skarsterlân ondersteunt de acties die ondernomen worden door een aantal huismoeders, verenigd in de actiegroep “Vroeg op Stap”, om de openingstijden van de horeca te vervroegen en sluitingstijden van uiterlijk 02.00 uur.

13 Financiën.

Trends en ontwikkelingen

In onze samenleving lijkt het vaak alsof alles draait om geld. Hoewel de begroting van een gemeente vol cijfers staat, gaat het uiteindelijk niet om die cijfers maar om het verhaal achter de cijfers. Het gaat om het beleid. Beleid maken betekent keuzes maken: waaraan mag hoeveel geld besteedt worden? De invoering van de dualisering in het gemeentebestuur in 2002 heeft geleid tot de ontwikkeling van een programmabegroting. Grote winst van een goede programmabegroting is de juiste mix van beschrijving van beleidskeuzes en het weergeven van de financiële vertaling daarvan. De ruimte voor een eigen gemeentelijk belastinggebied lijkt steeds kleiner te worden. De laatste jaren wordt bij de controle van de gemeentelijke bestedingen steeds meer aandacht besteed aan de vraag of gelden doelmatig en rechtmatig zijn besteed. De ChristenUnie juicht deze ontwikkeling toe. De gemeenteraad en het College van B&W - en het ambtelijk apparaat - moeten steeds in onderlinge samenwerking alert blijven op deze ijkpunten. Er moet duidelijkheid verschaft worden over gemaakte keuzes en er moet begroot en verantwoord worden op basis van heldere normen.

De visie van de ChristenUnie

Inwoners worden steeds mondiger en vragen verantwoording van de gemeente. De ChristenUnie staat hier positief tegenover omdat het terecht is dat het bestuur in het openbaar verantwoording aflegt. Het gaat over de besteding van *publieke* middelen. Het is de dure plicht van het gemeentebestuur om duidelijk te maken waaraan ze haar geld uitgeeft en hoe dit bijdraagt aan de bloei van de gemeente, zeker in economisch moeilijker tijden.

Concrete uitwerking

Financieel beheer

Het gemeentebestuur heeft de plicht om jaarlijks te zorgen voor evenwicht tussen inkomsten en uitgaven: een reëel sluitende begroting is de norm. Een meerjarenraming is noodzakelijk om op middellange termijn goed zicht te houden op de financiële situatie van de gemeente.

Het opbouwen en bewaken van een goede reservepositie is belangrijk om eventuele tegenvallers op te vangen. Bestemmingsreserves en voorzieningen moeten regelmatig getoetst worden op de actuele behoefte.

Belasting en tarieven

De OZB is de belangrijkste belasting die de gemeente 'vanaf haar eigen grondgebied' mag heffen. De hoogte van de OZB-tarieven is bij uitstek een politieke afweging. De ChristenUnie vindt dat bij de vaststelling van de OZB-tarieven de volgende onderdelen moeten worden betrokken:

- financiële positie van de gemeente
- ambitieniveau van de gemeente
- het totaalplaatje van de eigen belastingen en heffingen, in relatie tot andere gemeenten.

De tarieven van de OZB mogen geen sluitpost van de begroting vormen waarmee naar believen tekorten kunnen worden gedekt. De jaarlijkse aanpassing van de OZB-tarieven moet plaatsvinden op basis van heldere beslisseregels.

Het heeft de voorkeur om dit bij aanvang van een nieuwe raad- en college periode in beleidsuitgangspunten vast te stellen.

De ChristenUnie vindt dat het gemeentebestuur zich terughoudend moet opstellen waar het gaat om het verhogen van de lastendruk voor de inwoners. Efficiëntieverbetering moet een voortdurend proces zijn onder andere om de lokale lastendruk binnen de perken te houden.

Indien de financiële draagkracht van burgers daartoe aanleiding geeft, behoort kwijtschelding van verschuldigde belasting(en) en heffingen in individuele gevallen tot de mogelijkheid. Het gemeentebestuur maakt duidelijk op welke wijze een verzoek tot kwijtschelding kan worden ingediend. Het kwijtscheldingsbeleid is een belangrijk onderdeel van beleid in de strijd tegen sociaal isolement en armoede. Het College van B&W moet zich inspannen om het kwijtscheldingsbeleid bekend te laten zijn bij de groepen waarvoor het bedoeld is. De ChristenUnie heeft in het verleden de 120% norm voorgesteld en deze is binnen onze gemeente nu de norm. Deze willen we blijven houden.

Risicomanagement

Bij de begroting en de jaarrekening moet ruime aandacht worden geschonken aan de risicoparagraaf. De belangrijkste risico's moeten worden benoemd en van bedragen worden voorzien. Hierdoor kan er begrotingstechnisch rekening met deze risico's worden gehouden.

Treasury-statuut

In het najaar van 2008 heeft de wereld gemerkt dat banken kunnen omvallen. Omdat gemeenten met publieke middelen omgaan, moet het treasury-statuut goed op orde zijn. In ieder geval moet duidelijk en solide beleid worden ontwikkeld over het uitzetten van tijdelijk 'overtollige' middelen, spaargelden en beleggingen.

Subsidiering

Financiële ondersteuning van maatschappelijke activiteiten is een hulpmiddel om de samenleving tot bloei te laten komen. De ChristenUnie staat dan ook positief tegenover het subsidiëren van bijvoorbeeld sportverenigingen, culturele activiteiten en – voorzieningen. In beleidsnota's moet helder worden vastgelegd wat de bedoeling is van gemeentelijke financiële ondersteuning en welke effecten van de subsidie verwacht worden. De zorgvuldigheid eist dat ook veel aandacht wordt besteed aan de subsidiegrondslagen.

Het subsidiebeleid moet zijn vastgelegd in een algemene subsidieverordening en in goed onderbouwde uitvoeringsbesluiten.

Enkele algemene uitgangspunten voor subsidieverstrekking:

- de te subsidiëren activiteiten/voorzieningen moeten duidelijk omschreven zijn.
- eigen verantwoordelijkheid van particulieren en organisaties wordt benadrukt. Subsidies betekenen in beginsel een aanvulling op eigen financiële middelen. Verenigingen zullen altijd reële contributies moeten heffen.
- het is zinvol om regelmatig de hoogte van de structurele subsidies te herijken.
- subsidie kan alleen gegeven worden voor activiteiten/voorzieningen die algemeen toegankelijk zijn. Dit geldt ook voor organisaties die werken vanuit een bepaalde levensbeschouwing. Activiteiten die gericht zijn op levensbeschouwelijke vorming, worden niet gesubsidieerd.
- activiteiten/voorzieningen die in strijd zijn met de normen en waarden die ons in de Bijbel gegeven zijn en/of die in strijd zijn met algemene fatsoensnormen of de goede zeden, komen niet in aanmerking voor gemeentelijke subsidie.

Actiepunten:

- Jaarlijks een sluitende begroting, zowel bij de structurele gelden als bij de 'eenmalige' gelden.
- Helderheid over het 'meerjarenperspectief' waarbij gemaakte keuzes in beginsel als taakstellend moeten worden beschouwd.
- Raad en College moeten blijvend streven naar verhoging van de informatiewaarde van de programmabegroting.
- Goede afweging van ambitieniveau van de gemeente en de hoogte van de gemeentelijke lasten.
- Veel aandacht voor lange termijn aspecten van de begroting, zoals goede planning van onderhoudsbudgetten, en degelijke investeringsramingen. Duidelijk inzicht na gedane investeringen, hoe de jaarlijkse lasten zijn toegenomen.
- Structurele lasten moeten met 'structurele middelen' worden gefinancierd.
- Het College doet jaarlijks verslag van de kostendekkendheid van de verschillende heffingen. De gemeenteraad kan haar kaderstellende taak inhoud geven door voor belangrijke heffingen de gewenste dekkingsgraad vast te leggen.

Slotwoord.

Ten slotte willen we nog een aantal speerpunten opnoemen die voor de ChristenUnie Skarsterlân heel erg belangrijk zijn voor de gemeenteraadsverkiezingen 2010.

❖ BEHOUD VAN OPEN GROENE RUIMTE

- Aandacht voor kwaliteit van onze leefomgeving
- Aandacht voor openbare ruimte, duurzaam bouwen en levensloopbestendig wonen
- Voorstander van profilering plattelandsgemeente
- Investeren in binnenstedelijk bouwen en voorstander van meervoudig ruimtegebruik
- Tegenstander van grootschalige projecten ten koste van open ruimten
- Stimuleren van kleinschalige recreatie

❖ BURGER CENTRAAL

- Aandacht voor de verwachtingen van de burger
- Extra steun en aandacht voor de minima
- Geen extra verhoging van de gemeentelijke belastingen
- Toezicht op de juiste uitvoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)

❖ GEMEENTELIJKE HERINDELING

- Voorkeur voor fusie met Gaasterlân-Sleat en Lemsterland

Zoals u ziet allemaal zaken die de burgers direct aangaan en erg belangrijk zijn om goed te regelen. De ChristenUnie Skarsterlân doet steeds weer een poging om u, de inwoners van de gemeente Skarsterlân, bij haar besluiten te betrekken.

Wij wensen u allen Gods Zegen toe.

Het bestuur van de ChristenUnie Skarsterlân.